

prima instanță - A. Motricală,
instanța de apel – N. Vascan, V. Negru, A. Bostan,

ÎNCHEIERE

10 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecători

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Zaporosenco Serghei,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Zaporosenco Serghei împotriva lui Zaporosenco Ion, Consiliul și Primăria comunei Pîrîta, r-nul Dubăsari, intervenient accesoriu Întovărășirea Pomilegumicolă „Poiana Nouă” cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2015, prin care s-a admis apelul declarat de către Zaporosenco Ion, Consiliul și Primăria comunei Pîrîta, r-nul Dubăsari și Întovărășirea Pomilegumicolă „Poiana Nouă”, s-a casat hotărîrea judecătoreiei Dubăsari din 18 noiembrie 2014 și s-a emis o hotărîre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 05 decembrie 2013 Zaporosenco Serghei s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Zaporosenco Ion, Consiliul și Primăria comunei Pîrîta, r-nul Dubăsari, intervenient accesoriu Întovărășirea Pomilegumicolă „Poiana Nouă” în care a solicitat stabilirea nulității absolute a Deciziei Consiliului Sătesc Pîrîta, nr.2/12 din 20 martie 2003 cu privire la permiterea împrumutării membrului Întovărășirii Pomilegumicolă „Poiana Nouă”, lui Zaporosenco Ion cu sectorul de pământ nr.143,

- stabilirea nulității contractului de vânzare-cumpărare a lotului pomicol din proprietate publică, încheiat între Primăria satului Pîrîta r-nul Dubăsari și Zaporosenco Ion din 08 octombrie 2003 referitor la comercializarea lotului nr.143 cu suprafața de 783 m.p. aflat în Întovărășirea Pomilegumicolă „Poiana Nouă”, înregistrat cu nr.3842112.245 la 14 octombrie 2003, reînregistrat la 13 iulie 2012, apoi stins la 13 iulie 2012,
- stabilirea nulității absolute și a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr.053289 eliberat pe numele lui Zaporosenco Ion la 10 octombrie 2003 ca deținător al lotului de teren nr.143 cu o suprafață de 0,0783 ha din Întovărășirea Pomilegumicolă „Poiana Nouă” cu numărul cadastral 3842112.245 înregistrat la 14 octombrie 2003, reînregistrat la 13 iulie 2012, apoi stins la 13 iulie 2012 și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea pretențiilor formulate a indicat că, conform hotărîrii adunării generale a Întovărășirii Pomilegumicole „Poiana Nouă” din anul 1988 fost admis

ca membru a acesteia, fiindu-i repartizat în posesie și folosință lotul pomicol nr. 143 cu nr. cadastral 3842112.245 și suprafața de 0,0783 ha.

De lotul în cauză s-a folosit o perioadă îndelungată, achitînd toate plățile necesare și gestionîndu-l ca un proprietar.

Susține că prin înțelegere comună cu fratele său Zaporosenco Ion, care de asemenea era membru a Întovărășirii Pomilegumicole „Poiana Nouă” și deținea lotul vecin cu nr.142, au stabilit ca ultimul să se folosească și de lotul nr.143 cu dreptul de a aduna recolta.

Perioada limită a folosinței a fost stabilită pînă cînd el va dori să-și preia lotul.

Ulterior în luna mai 2011, i-a solicitat lui Zaporosenco Ion să înceteze folosința lotului pomicol nr.143, însă acela a refuzat interzicîndu-i accesul la lot, motivînd, că conform câtorva documente, el este deja posesorul lotului.

Indică că la 02 iunie 2011, a făcut cunoștință cu extrasul din Registrul bunurilor imobile nr.3842112.245, și-a stabilit că lotul nr.143 din Întovărășirea Pomilegumicolă „Poiana Nouă” se afla în folosința și posesia lui Zaporosenco Ion, în baza Deciziei Primăriei Pîrîta nr.8/7 din 29 octombrie 2007, pe care a contestat-o în instanța de judecată.

Susține că prin Hotărîrea judecătoriei Dubăsari nr.2-39/12 din 25 iulie 2012, s-a admis cererea de chemare în judecată și s-a declarat parțial nulă Decizia Consiliului Sătesc Pîrîta r-nul Dubăsari nr.8/7 din 29 octombrie 2007. Concomitent Zaporosenco Ion a fost obligat să nu-i creeze impedimente la realizarea dreptului de posesie și folosință a lotului nr.143.

Hotărîrea dată, fiind contestată a fost menținută fără modificări și a intrat în vigoare. Necătînd la acest fapt Zaporosenco Ion, a început din nou să-i creeze impedimente în folosirea lotului de pămînt, motivînd că dispune de titlu de proprietate asupra lotului, fără însă a-i prezenta originalul.

Menționează că la 16 octombrie 2013, adresîndu-se Organului cadastral teritorial, Primăriei satului Pîrîta, a stabilit că la 20 martie 2003, Consiliul sătesc Pîrîta, în baza procesului verbal nr.2/12 a decis de permis împrumutării lotului membrului Întovărășirii Pomilegumicole „Poiana Nouă” lui Zaporosenco Ion, care s-a achitat cu plata pentru pămînt, sectorul nr.143, iar la 08 octombrie 2003, Primăria satului Pîrîta și Zaporosenco Ion au încheiat contractul nr.323 cu privire la vînzarea lotului pomicol nr.143 cu suprafață de 783 m.p., lot care se află și s-a aflat în posesia sa. La 10 octombrie 2013, lui Zaporosenco Ion i-a fost eliberat titlul de proprietate nr.053289.

Consideră reclamantul că actele vizate sunt ilegale și pasibile de nulitate absolută.

Conform Hotărîrii Judecătoriei Dubăsari nr.2-39/12 din 25 iulie 2012, de la momentul constituirii Întovărășirii Pomilegumicole „Poiana Nouă” și pînă în prezent a fost unicul beneficiar a lotului nr.143 nr. cadastral 3842112.245 cu dreptul de posesiune.

Consideră că Consiliul sătesc Pîrîta și Întovărășirea Pomilegumicole „Poiana Nouă” nu au fost în drept să-i acorde în posesie lui Zaporosenco Ion încă un lot de pămînt vecin, ori el dispunea de lotul nr.142 cu nr. cadastral 3842112.246 cu o suprafață de 0,0758 ha.

Astfel, privatizarea mai multor loturi de către un singur membru al

întovărășirii, conduce la îmbogățirea ilicită fără justă cauză și încalcă direct drepturile altor membri ai întovărășirii de a participa la privatizarea loturilor pe care le au în posesie.

Invocă reclamantul că încălcările admise constituie în temeiul art. 216-217, 220 Cod civil temei de nulitate absolută a actelor juridice contestate, ele contravin normelor imperative stipulate.

În cadrul examinării acțiunii inițiale la 09 ianuarie 2014, Zaporosenco Ion a depus acțiune reconvențională împotriva Primăria satului Pîrîta, intervenienți accesorii Consiliul sătesc Pîrîta, Întovărășirea Pomilegumicolă „Poiana Nouă” și Zaporosenco Serghei, prin care a solicitat recunoașterea ca proprietar de bună credință a lotului de pământ nr. 143 cu nr. cadastral 3842112.245, amplasat în Întovărășirea Pomilegumicolă „Poiana Nouă”, satul Pîrîta, r-nul Dubăsari.

În motivarea acțiunii reconvenționale, Zaporosenco Ion a invocat că Zaporosenco Serghei a înaintat acțiunea cu omiterea termenelor de prescripție deoarece contestă acte emise cu peste 10 ani în urmă.

Susține că este proprietar de bună-credință al lotului dat, fiindcă nu a falsificat nici un document, toate acestea fiind verificate de către Consiliul sătesc, Primăria Pîrîta, Oficiul cadastral, notar, organele funciare și financiare. Zaporosenco Serghei a recunoscut că i-a dat acest teren pentru că nu avea posibilitate să-l prelucreze și el îl posedă și îl prelucrează mai mult de 15 ani și chiar prin uzucapiune a dobândit dreptul de proprietate asupra acestuia.

Ca dovadă că a posedat și a folosit cu bună - credință terenul dat constituie și faptul că el permanent a achitat impozitele și plățile obligatorii ca membru al Întovărășirii Pomilegumicole „Poiana Nouă”, în acest lot litigios a investit sume mari de bani, astfel din surse proprii a construit un gard, o fîntînă, sistem de irigație, a asfaltat drumul și a plantat copaci, arbori și arbuști.

Reiterează că acțiunea înaintată de Zaporosenco Serghei îi lezează drepturile de proprietar prevăzut de art. 1 al Protocolului nr 1 CEDO și afectează relațiile juridice stabilite de art.6 § 1 CEDO.

Prin hotărîrea judecătoriei Dubăsari din 18 noiembrie 2014, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Zaporosenco.

S-a declarat nulă Decizia Consiliului sătesc Pîrîta, r-nul Dubăsari Nr.2/12 din 20 martie 2003, cu privire la permiterea împrumutării membrului întovărășirii Pomilegumicole „Poiana Nouă” Zaporosenco Ion, cu sectorul de pământ nr. 143.

S-a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare, încheiat între Primăria satului Pîrîta, r-nul Dubăsari și Zaporosenco Ion la 08 octombrie 2003 referitor la comercializarea lotului pomicol cu suprafața de 783 m.p., aflat în Întovărășirea Pomilegumicolă „Poiana Nouă”, dispunând repunerea părților în poziția inițială,

S-a declarat nul Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren Nr.053289 eliberat pe numele lui Zaporosenco Ion la 10 octombrie 2003 privind repartizarea în proprietate privată a lotului pomicol cu suprafața de 0783 ha.

S-a respins integral acțiunea reconvențională înaintată de Zaporosenco Ion împotriva Primăria s. Pîrîta, r-nul Dubăsari, intervenienți accesorii Consiliul sătesc Pîrîta, Întovărășirea Pomilegumicole „Poiana Nouă” și Zaporosenco Serghei cu privire la recunoașterea ca proprietar de bună credință a lotului de pământ nr.143 cu nr. cadastral 3842112245, amplasat în Întovărășirea

Pomilegumicolă „Poiana Nouă”, satul Pîrîta, r-nul Dubăsari.

S-a încasat în mod solidar de la Ion Zaporosenco, Primăria satului Pîrîta, r-nul Dubăsari și Consiliul sătesc Pîrîta, r-nul Dubăsari în beneficiul lui Serghei Zaporosenco, suma de 10503,86 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2015 s-a admis cererile de apel declarate de către Zaporosenco Ion, Primăria satului Pîrîta, r-nul Dubăsari și Consiliul sătesc Pîrîta, r-nul Dubăsari și Întovărășirea Pomilegumicole „Poiana Nouă”, s-a casat hotărîrea judecătoreiei Dubăsari din 18 noiembrie 2014 și s-a emis o hotărîre nouă prin care s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Zaporosenco Serghei, ca fiind tardivă.

S-a respins ca fiind neîntemeiată cererea reconvențională înaintată de Zaporosenco Ion împotriva Primăria satului Pîrîta, intervenienți accesorii Consiliul sătesc Pîrîta, Întovărășirea Pomilegumicolă „Poiana Nouă” și Zaporosenco Serghei, privind recunoașterea ca proprietar de bună credință a lotului de pămînt nr. 143 cu nr. cadastral 3842112.245, amplasat în Întovărășirea Pomilegumicolă „Poiana Nouă”, satul Pîrîta, r-nul Dubăsari.

La 14 ianuarie 2016 Zaporosenco Serghei a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2015, cerînd casarea acesteia și menținerea hotărîrii judecătoreiei Dubăsari din 18 noiembrie 2014.

În motivarea recursului recurentul a indicat că nu este de acord cu soluția instanței de apel, fiind adoptată cu interpretarea eronată a circumstanțelor de drept și de fapt.

Indică că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

S-a încălcat drepturile recurentului privind dreptul de proprietate și dreptul la un proces echitabil.

Consideră că nu au constatate și elucidate corect toate circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, iar concluziile expuse în decizia instanței de apel sunt în contradicție cu circumstanțele pricini, soluția fiind adoptată cu interpretarea eronată a normelor de drept material.

Prin urmare, recurentul și-a întemeiat pretențiile invocate în recurs prin prisma prevederilor art. 432, alin. (2), lit. a) și b) Codul de procedură civilă, care statuează expres că se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Prin referința depusă la 22 februarie 2016 Primăria satului Pîrîta a indicat că instanța de apel corect a respins acțiunea ca fiind tardivă deoarece recurentul a încălcat termenul general de prescripție de trei ani de adresare în instanța de judecată. Temeiurile recursului sunt neîntemeiate și nu se încadrează în prevederile legale.

Indică că toate argumentele invocate de recurent au fost examinate în instanțele ierarhic inferioare, asupra cărora s-a dat o apreciere corectă.

Instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și apreciat corect probele prezentate de către părți. A pledat pentru inadmisibilitatea recursului.

Prin referința depusă la 22 februarie 2016 Întovărășirea Pomilegumicolă „Poiana Nouă” a invocat că nu este de acord cu recursul înaintat de Zaporosenco Serghei.

Instanța de apel corect a constată că acțiunea înaintată este depusă cu încălcarea termenului legal. A pledat pentru inadmisibilitatea recursului.

Prin referința depusă la 23 februarie 2016 Zaporosenco Ion a indicat că recurentul în cererea de recurs nu a invocat nici un argument în vederea ilegalității deciziei instanței de apel.

Instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și apreciat corect probele prezentate de către părți. A pledat pentru inadmisibilitatea recursului.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Potrivit scrisorii de comunicare a Curții de Apel Chișinău (f.d.242 Vol. II), nu este indicată data expedierii deciziei motivate și nici dovada legală a recepționării, astfel instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și recursul declarat la 14 ianuarie 2016 este depus în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației, în viziunea recurentului, fără a indica un temei prevăzut de art.432 alin.(2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, sunt inadmisibile din considerentele că nu se încadrează în prevederile art. 432 alin.(2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și nu constituie temei de casare a deciziei, deoarece recursul exercitat are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și jurisprudența CEDO, conform cărei recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Argumentele invocate de către recurent poartă un caracter declarativ, se combat cu probe administrate și nu au suport legal.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural și apreciind corect probele administrate a emis o hotărîre legală, iar argumentele invocate de către Zaporosenco Serghei în cererea de recurs poartă caracter declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Zaporosenco Serghei, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Ala Cobăneanu

Judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari